

Vaatteen ja tekstiilin kiertotalous – tilanne nyt

Rinna Saramäki

6.11.2025

Esteitä käytettyjen vaatteiden kierrossa

- Kuluttajat (ajatusmallit, käytännön esteet)
- Tuotteiden saanti (kilpailu, käytännön esteet...)
- Puuttuva osaaminen ja puitteet
- Taloudelliset esteet (mm. Alv)
- Sääntelyn aiheuttamat esteet
- Uutena heikkolaatuisen pikamuodin vyöry – ”diluutio” eliikkä laimentaa laadukkaiden tuotteiden osuutta

Miksi käytettyä? Miksi ei? Arvot

- Käytettyjen vaatteiden hankkimista edistäviä arvoja:

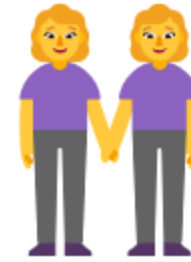
Taloudellisuus, itseilmaisus, hedonismi, ympäristöarvot ja sosiaaliset arvot. Kokemus itsestä osaavana ostajana**

- Käytettyjen vaatteiden hankkimista haittaavia oletuksia:

Tuotteiden huono laatu, hygienia, tuotevalikoiman suppeus, käytettyjen vaatteiden yhdistäminen köyhyyteen ja huonoon sosiaaliseen asemaan.

- Lähde: Rebirth fashion: Secondhand clothing consumption values and perceived risks, Eunsuk Hur, Journal of Cleaner Production, 2020
- ** Consumer attitude towards buying and selling second-hand clothing, Bohan Sun, 2021

Miksi käytettyä? Miksi ei? Sosiaalinen ympäristö

- Käytettyjen vaatteiden hankkimista edistää:
  - Aiempi kokemus käytettyjen vaatteiden hankkimisesta
  - Jos joku tuttu on ostanut käytettyjä vaatteita* (netistä)
- Käytettyjen vaatteiden hankkimista estää:
  - Tiedon puute hankintakanavista, nolous (?)

• Lähde: The role of social embarrassment, sustainability, familiarity and perception of hygiene in second-hand clothing purchase experience, Silva et al., 2012

• * Lähde: Understanding the Influencers of Second-Hand Apparel Shopping Behavior, Hobbs, 2016

Kiertotalouden tulevaisuus

- Poistotekstiilin lajittelu on osa tekstiilien kierrätystä
- Joka on osa tekstiilien kiertotaloutta
- Joka on osa kiertotaloutta ylipäänsä – tavoitteena on, että lopulta ”jätettä” ei enää ole, on vain materiaalia
- Suomen tavoitteena **”Materiaalien kiertotalousaste kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä.”** (Kiertotalouden strateginen ohjelma, 2021)
- EU:n tavoitteena **”täysin kiertoan perustuvaan talous vuoteen 2050 mennessä”** (Kiertotaloutta koskeva toimintasuunnitelma, Euroopan parlamentti 2022)

Mitä tarvitaan

- Tekstiilien erilliskeräys tehokkaammaksi
- Keksitään lisää tarpeellisia tuotteita kierrätyskuidusta
- Käyttökelpoisten vaatteiden myynti tehokkaammaksi
- Vaatemerkeille lisää omaa uudelleenmyyntiä
- Suunnitellaan ja valmistetaan pidempään kestäviä tekstiilejä
- Tehdään pidempään kestävät tekstiilit pakolliseksi (EU)
- Laadukkaista tuotteista parempaa bisnestä
- Korjaaminen helpommaksi ja halvemmaksi
- Koulutusta korjaamiseen ja kierrättämiseen
- Lainaaminen, vuokraaminen jne helpommaksi ja suosittumaksi
- Lait ja oikeudellinen käytäntö tukemaan kiertotaloutta

Suomen tilanne

- Suomi pyrkii kiertotalouden mallimaaksi mutta kierrätyksen osuus muuta Eurooppaa huonompi
- MUTTA Suomi on uudellenkäytön johtavia maita maailmassa
  - Euroopassa korkein osuus jotka ostaneet käytettyä tavaraa vuoden aikana, 67%. Ruotsi, britit ja Puola tulee seuraavina

Käytetyn tavaran kauppa Suomessa 1400 miljoonaa € vuodessa
MUTTA silti arviolta vain 2% tavarasta päätyy uudellenkäyttöön

Digikanavat

- Myyntiä alle nelikymppisille edistää: Läsnäolo sosiaalisessa mediassa, mahdollisuus ostaa sosiaalisen median kautta tai älypuhelinsovellus, joka toimii kuin some*
- Hyvä mieltä etukäteen ulkomaille myynnin linjaukset!
- Kokojen merkintä selkeästi (vähentää palautuksia!)**
- Luotettavuus, turvallisuus, kuratointi (vähänkäytettyä, brändit)**
- "Aartenmetsästys", second hand –shoppailu viihdykkeenä*
- Muutenkin samat konstit toimivat kuin uusienkin vaatteiden myynnissä: alennusprosentit, keinotekoinen kiireen ja rajallisuuden tuntu jne.
- Onko tämä hyvä asia jääköön jokaisen itse mietittäväksi...

Lähteet: * <https://www.deborahweinswig.com/wp-content/uploads/2017/06/Fashion-Re-Commerce-Update%E2%80%94Catalysts-for-Apparel-Resale-Growth-June-29-2017.pdf>

** Online Clothing Resale: A Practice Theory Approach to Evaluate Sustainable Consumption Gains, Armstrong & Park, 2020

Lyhenteitä ja sanastoa

- Second hand, preloved = käytetty tuote tai vaate
- Vintage = Yli 20 v. vanha ja jotain tyylikautta edustava
- Antiikki = Yli 100 vuotta vanha
- SCP = Sustainable consumption and production (vastuullinen kulutus ja tuotanto)
- SHC = Second Hand Clothes (käytetyt vaatteet)
- CE = Circular economy (kiertotalous)